

Pla Estratègic

2022-2025

Resum Executiu

www.cliqib.org

Gener 2022

Document elaborat per:

CliQIB (Clúster de la Indústria Química de les Illes Balears)

En col·laboració amb Eduard Vilanova i Josep Riudavets, consultors.

Tots els drets reservats.

No es permet reproduir, emmagatzemar en sistemes de recuperació de la informació, ni transmetre cap part d'aquesta publicació, sense el permís exprés del titular dels drets de propietat intel·lectual i de l'autor

INTRODUCCIÓ

Aquest document ha estat elaborat en línia amb l'Estratègia Regional de Recerca i Innovació per a l'Especialització Intel·ligent de les Illes Balears (RIS3) i el Pla de Ciència, Tecnologia i Innovació de les Illes Balears (PCTI). L'esquema general segueix l'estructura identificada en el Registre d'Agrupacions Innovadores de les Illes Balears (Registre de Clústers i AEI's).

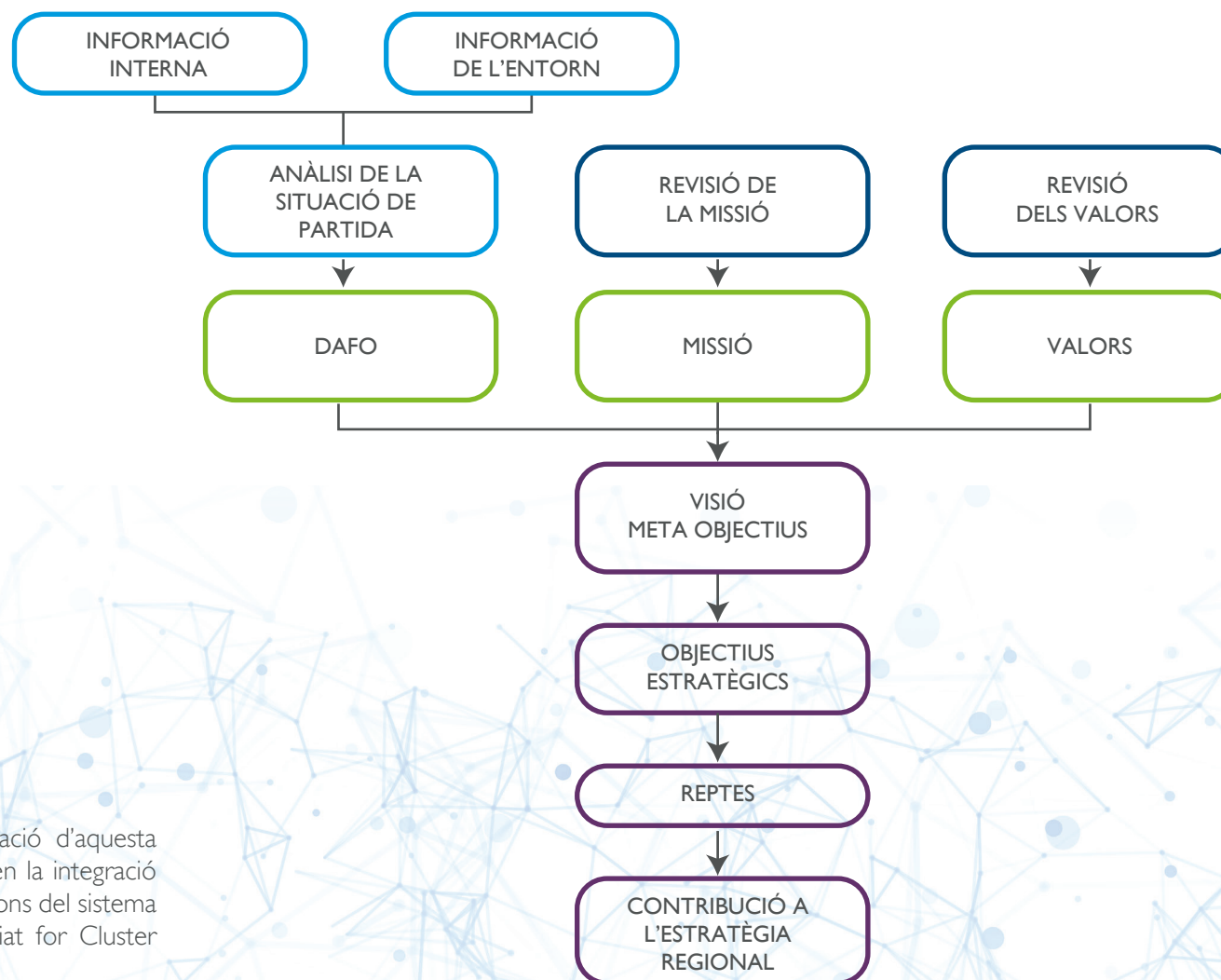
L'objectiu d'aquest Pla Estratègic es la revisió dels escenaris actuals en els que es troba immers el clúster, tant a nivell d'anàlisi interna com externa, actualitzant els reptes estratègics pel sector, concretant àrees d'interès de treball, estabilitzant i consolidant l'associació.

Pensam que aquest Pla Estratègic donarà lloc als diferents plans d'acció pels propers 4 anys, en els que utilitzant sistemes de col·laboració arribarem a assolir els objectius, tant els propis del clúster com a organització, com els sectorials a nivell de competitivitat, innovació, sostenibilitat i responsabilitat social.

METODOLOGIA

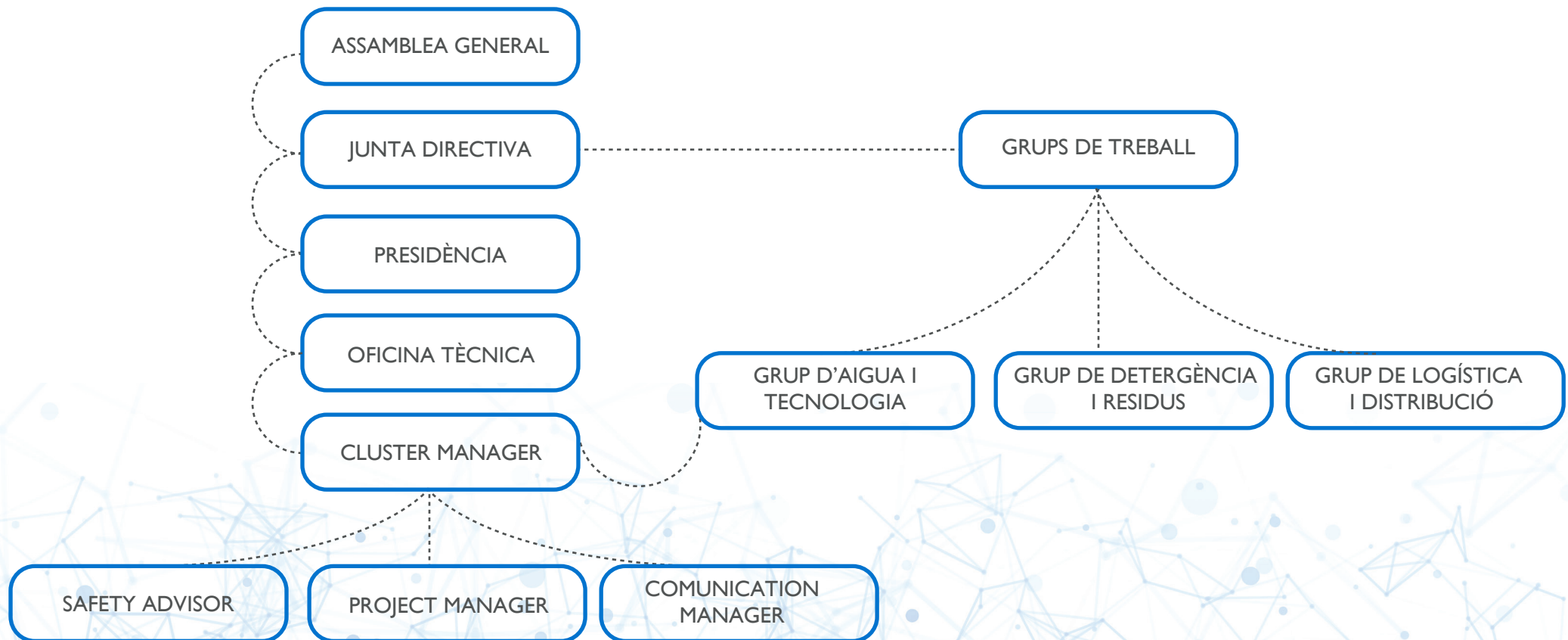
SITUACIÓ I EVOLUCIÓ DEL SECTOR

El treball de reflexió estratègica per a la realització d'aquesta revisió i actualització del Pla Estratègic s'ha basat en la integració del model de Kaplan i Norton, amb les recomanacions del sistema de "labels" de la ESCA (The European Secretariat for Cluster Analysis).

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA

Respecte a l'estructura organitzativa del clúster CliQIB, actualment comptam amb el següent disseny:

El clúster manté les seves oficines al Edifici de Ses Cases de Son Espanyol, al Parcbit, parc tecnològic de Palma.

SITUACIÓ I EVOLUCIÓ DEL SECTOR

- La terciarització de l'economia balear dona una innegable capacitat al sector turístic i el converteix en motor de la indústria química. Les relacions entre la recerca i innovació en el sector químic i la seva vinculació amb el turisme i la salut està essent un eix estratègic per a qualsevol desenvolupament de futur. La indústria química demanda serveis avançats basats en el coneixement, que actuen com dinamitzadors de l'activitat econòmica de la regió.
- El sector químic està contribuint a la professionalització i la innovació en turisme de les Illes Balears, i per extensió, a les empreses turístiques balears en la seva expansió internacional, identificant i trobant sol·lucions per als problemes de higiene i salut pública. Aquesta contribució del sector químic permet la seva pròpia internacionalització, principalment a mercats amb presència empresarial hotelera balear.
- El sector està veient, cada vegada més a prop, la influència de grans tendències globals, com ara:

La preocupació per la salut pública, amb la demanda de noves solucions i sistemes de desinfecció, millora del benestar en aigües d'esbarjo y la vigilància de l'aire.

La preocupació per la sostenibilitat, amb la major acceptació dels Objectius de Desenvolupament Sostenible de la ONU, la demanda de productes químics ecològics i major atenció a l'impacte de la neteja al medi ambient.

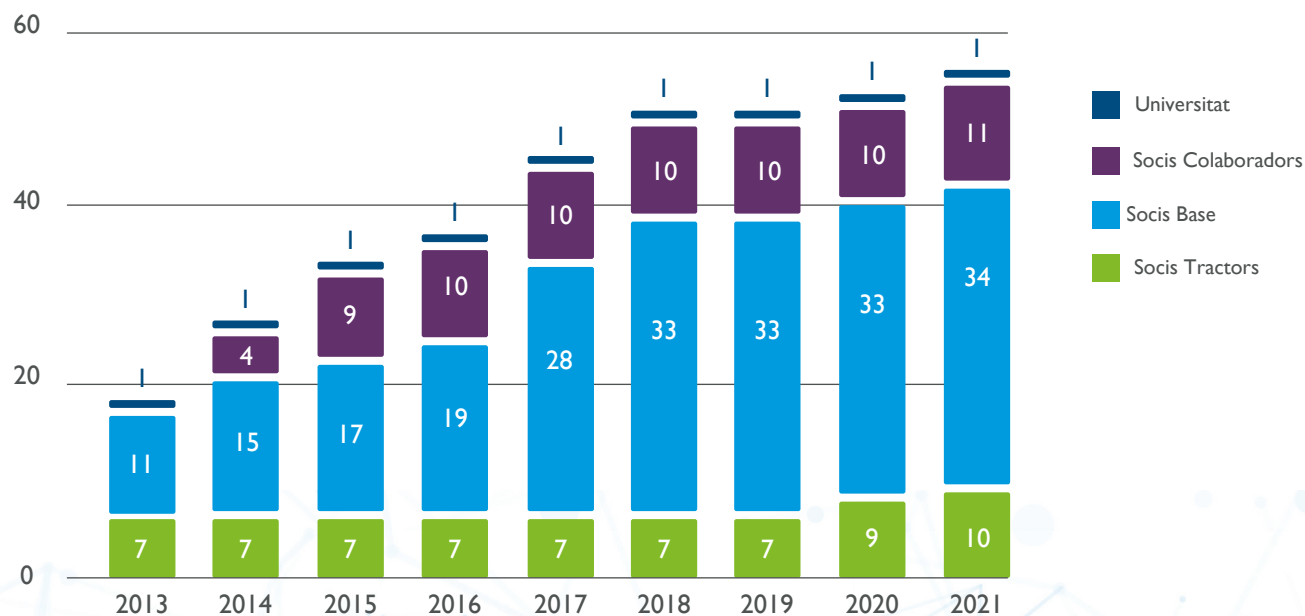
La preocupació per la seguretat química, amb la introducció de sistemes de vigilància i protocols d'higiene i actuació molt definits.

La preocupació per la soberania en matèries primeres i la major rellevància dels productes de Km 0.

SITUACIÓ I EVOLUCIÓ DEL SECTOR

CliQIB està obert a pimes, grans empreses, centres de coneixement i entitats públiques col·laboradores. Des de la seva constitució al 2013, el clúster presenta una evolució positiva constant i regular en el nombre d'entitats associades.

Les empreses associades a CliQIB han vist incrementar el volum de negocis amb un 35% de mitjana, en el període de 2013 a 2019, fet que posa de manifest que la seva clusterització ha significat una palanca de competitivitat rellevant. Així mateix els seus resultats han vist un creixement del 47%, en el mateix període revisat.

+35%

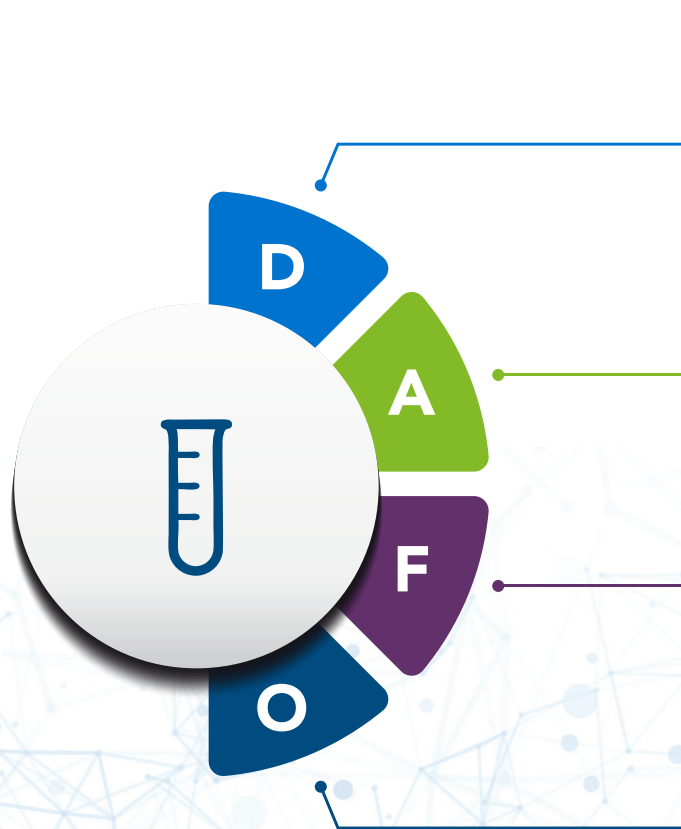
▲
Volum de negocis

+47%

▲
Resultats de negoci

ANALISIS DAFO DEL SECTOR

L'anàlisi DAFO s'ha basat en la identificació de oportunitats/amenaces i de fortaleeses/debilitats del sector a les Illes Balears.

DEBILITATS

- Situació financera debilitada degut a la crisi COVID-19
- Pressió normativa i dificultats en el sector per implantar-la i suportar-la a nivell de costos
- Baixa capacitat negociadora amb els hotels, dificultats financeres
- Pas dels competidors d'un model basat en la venda de producte a un model de servei i facturació proporcional a l'ocupació
- Dificultats de fidelització dels clients
- Manca de tècnics en les empreses del sector

AMENACES

- Increment de preus de matèries primeres
- Problemàtica amb els transports i encariment significatiu dels mateixos
- Procés de concentració i expansió hotelera, que demanda serveis globals
- La normativa seguirà augmentant en el sector, determinant la seva trajectòria a futur

FORTALESES

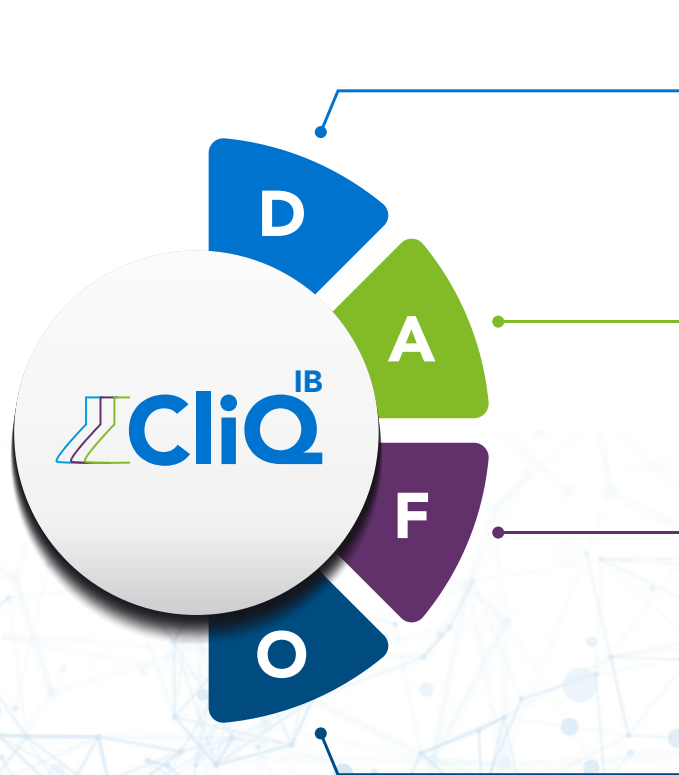
- Integració del sector en la tendència generalitzada de models de consum i facturació basats en "preu per estància"
- Posicionament de les empreses del sector com a "solucionadors higiènics" pel sector HORECA
- Empreses reputades en la resolució de problemes higiènics, especialment en piscines. Proximitat, servei, i bona relació proveïdor-client
- Bona predisposició de les empreses del Clúster a la innovació, a compartir projectes
- Capacitat tècnica dels controladors sanitaris

OPORTUNITATS

- Possibilitat de generar projectes innovadors per finançar amb els Fons Next Generation
- Pujada de categoria de les destinacions regionals, amb la possible demanda de més sofisticació del servei
- Estratègia d'Inversions 2030 definida pel Govern amb un objectiu clar a tractament d'aigües
- Creixement del mercat de lloguer vacacional amb demanda de serveis de tractament d'aigües per piscines privades.
- Nova Llei de Turisme i estratègia de circularitat hotelera

ANALISIS DAFO DEL CLÚSTER

L'anàlisi DAFO del propi clúster s'ha realitzat amb la reflexió i col·laboració dels membres de l'Oficina Tècnica de CliQIB i una selecció d'empresaris de la Junta Directiva ampliada amb socis tractors de l'associació.

DEBILITATS

- No ser completament independents econòmicament de l'administració pública
- Poques empreses associades estan completament compromeses amb el clúster
- Escassa visibilitat en els medis de comunicació
- Insuficient reconeixement del sector químic com a estratègic regional.

AMENACES

- Manca de regularitat en la financiació pública de la política de clústers
- Successives crisis internacionals frenen la inversió en R+D+i
- Lentitud en la implementació de la innovació
- Escassa agilitat de l'administració en relació a projectes i convocatòries

FORTALESES

- Bona reputació del clúster en la cadena de valor.
- Proposta de valor adaptada a les necessitats dels socis.
- Confiança plena dels socis a nivell tècnic.
- Equip tècnic molt professionalitzat.

OPORTUNITATS

- Ample ventall de recursos públics a disposició de les empreses associades.
- Alineació amb les tendències mundials de sostenibilitat.
- Participació en projectes internacionals.
- Aparició de noves normatives que impulsen canvis de model.

DEFINICIÓ DE LA MISSIÓ

La Missió és el sentit del clúster, i per tant es manté en la mesura en què no canvien les normes de funcionament dels mercats on opera el clúster.

“Promovem l’expansió i la generació de negoci de les nostres empreses a través de la innovació, l’intercanvi de coneixement i la comunicació eficient entre els múltiples actors que formen part de la cadena de valor de la higiene en el turisme.”

DEFINICIÓ DE LA VISIÓ

La visió del clúster és una declaració del que aspira a aconseguir en el proper període de 4 anys, i queda formulada d'aquesta forma:

“Pretenem ser un referent a nivell nacional com a identificador de projectes en col·laboració per a la solució de problemes higiènics en turisme, tant per a empreses turístiques com per a centres de coneixement i entitats de suport a la innovació.”

CONTRIBUCIONS A L'ESTRATÈGIA REGIONAL

El sector destaca com estratègic per a la regió en els propers anys, amb una relació directe amb els diferents plans i estratègies de la comunitat, que faran front a les transicions necessàries per a la regió dins la Unió Europea (transició verda i digital, transició energètica i ambiental, millora de la salut pública i minimització dels impactes de la pandèmia, introducció de la indústria 4.0, la IA i altres palanques de competitivitat).

EIXOS DE LA RIS3 ILLES BALEARS i la contribució del clúster.

EIXOS	CONTRIBUCIÓ
SOSTENIBILITAT TERRITORIAL	Minimització del consum d'aigua Productes químics sostenibles Equilibri territorial
GESTIÓ DE LA INNOVACIÓ D'EMPRESES TURÍSTIQUES	Exportació de coneixement Innovació amb la uib i altres agents Aqualab
TURISME DE BENESTAR I QUALITAT DE VIDA	Reposicionament turístic Benestar i qualitat de vida Menor impacte ambiental
CONEIXEMENT PER AL CANVI TURÍSTIC	Coneixement en gestió d'aigües Coneixement en resolució de problemes higiènics
TECNOLOGIES TURÍSTIQUES	Automatització de sistemes dosificadors Sistemes de mesura de la qualitat de l'aigua Intel·ligència artificial aplicada
SECTORS EMERGENTS	Estratègia RIS 3 Bioeconomia i economia circular Reducció dels residus plàstics

CONTRIBUCIONS A L'ESTRATÈGIA REGIONAL

Àrees d'actuació del Pla de Ciència, Tecnologia i Innovació de les Illes Balears.

ÀREA	CONTRIBUCIÓ
TURISME	Ampliació de la col·laboració uib Col·laboració amb altres clústers i clústers turístics Regeneració i modernització de les destinacions turístiques
MEDI AMBIENT	Tecnologies per a la gestió dels recursos hídrics Solucions per a la reutilització de residus de dessalació Reducció dels residus plàstics
CIÈNCIES BIOMÈDIQUES I DE LA SALUT	Medicina i salut Freqüència, els factors de risc i l'impacte en la salut pública

REPTES ESTRATÈGICS DEL CLÚSTER

DESENVOLUPAMENT, POSICIONAMENT Y VISIBILITAT

Impulsar el creixement i consolidació

Impulsar el posicionament i la visibilitat

Reforçar la reputació del sector
enfrent la cadena de valor de la higiene
en turisme

SOSTENIBILITAT

Fomentar l'economia circular i la transició
energètica

Incrementar la seguretat en l'activitat
industrial i el seu entorn

Divulgar la tecnologia en higiene i salut
pública més avançada per a l'ús sostenible
 dels recursos i l'abast dels Objectius
de Desenvolupament Sostenible de l'ONU

EXPANSIÓ NACIONAL E INTERNACIONAL

Generar activitats de suport
el procés d'expansió

Fomentar les aliances estratègiques
a tot el món

Establir i mantenir relacions amb
entitats públiques
d'internacionalització

NETWORKING Y REDES

Capacitar i potenciar el capital
humà

Promoure la cultura de la innovació
empresarial i l'intercanvi de
coneixement

Impulsar la col·laboració
pública-privada per a la creació
de projectes innovadors

INNOVACIÓ Y PROJECTES EN COLLABORACIÓ

Afavorir la digitalització i la indústria
intel·ligent

Impulsar projectes d'I+D+i de
caràcter cooperatiu

Informar sobre les línies de suport i
finançament de la I+D+I

CAPACITACIÓ

Dissenyar i realitzar seminaris i
workshops sobre tecnologia en
diferents àrees de negoci

Dissenyar i realitzar la formació
d'empresaris i treballadors de caràcter
sectorial

Organitzar cursos de formació DUAL
per a la inserció laboral qualificada

ESTIMACIÓ DE L'IMPACTE ECONÒMIC I SOCIAL

I. Estimació de l'impacte econòmic del compliment de les previsions del Pla Estratègic

Si es compleix l'escenari i la visió d'aquest pla estratègic, d'aquí 4 anys el sector es caracteritzarà per:

- Un impacte positiu en els comptes de resultats per la recuperació del sector turístic. S'espera recuperar almenys el 20% de la caiguda provocada per la crisi del COVID-19 que fou del 30% (Anàlisi període 2020 - 2025).
- Completa integració de la sostenibilitat en la cadena de valor del Clúster (Higiene en el turisme).
- Un increment de la productivitat de entre un 10 i un 20% de les empreses derivat de la implantació de tecnologia 4.0 i de la sortida de mercat de les empreses menys productives.
- El posicionament del clúster com a identificador de demandes d'innovació en turisme pel que fa a la solució de problemes higiènics i la canalització dels projectes.
- El desenvolupament de tecnologies per a la sensorització, seguretat, dosificació i usabilitat en la solució de problemes higiènics en turisme (aigües d'esbarjo, detergència i bugaderia).

ESTIMACIÓ DE L'IMPACTE ECONÒMIC I SOCIAL

2. Estimació de l'impacte social del compliment de les previsions del Pla Estratègic

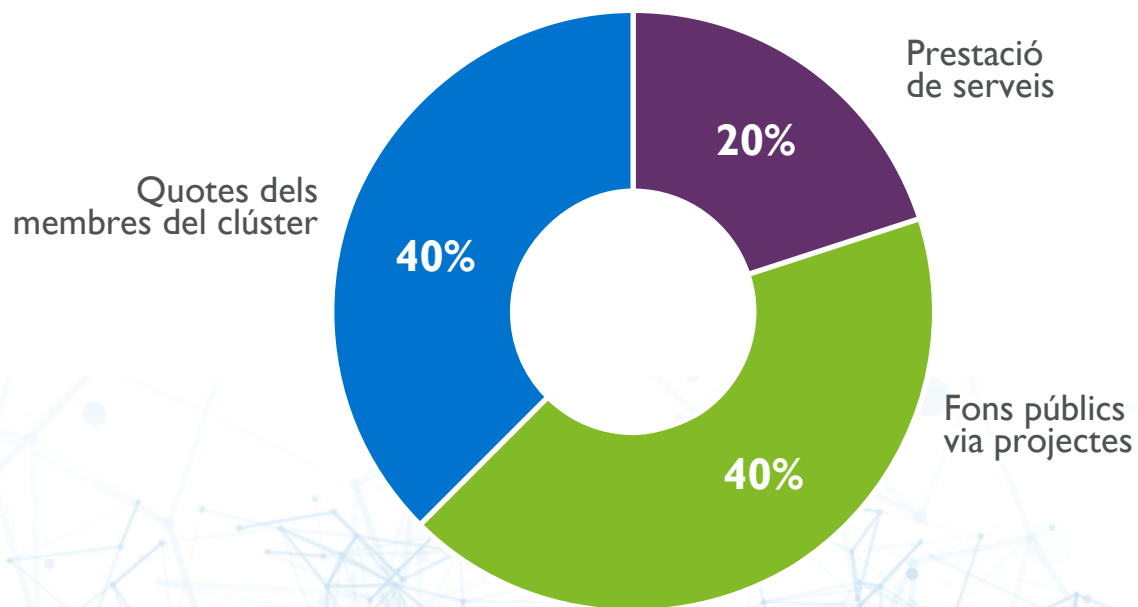
Pel que fa a l'impacte social del Pla Estratègic, es pot articular de forma qualitativa en els següents eixos:

- Incorporació de la sostenibilitat en el procés productiu així com en els envasos dels productes que comercialitzen els socis del Clúster.
- Increment del nivell formatiu de les persones vinculades al sector, arrel del Programa de Formació Dual i les altres activitats formatives previstes.
- Estabilització de llocs de feina no estacionals derivats del creixement previst en les empreses del sector.
- Incorporació de personal tècnic qualificat per a la prestació de serveis sumats a la venda de producte (nivell de graduat i màster).
- Disminució de l'impacte ecològic a nivell de detergència i bugaderia, amb el desenvolupament de productes ecològics efectius, l'ús de l'oxigen actiu i la venda al segment domèstic de productes menys agressius pel medi ambient.
- Promoció de l'economia circular, amb la reducció del consum d'aigües d'esbarjo, amb l'impuls a projectes tecnològics i l'anàlisi de la reutilització i reciclatge.
- Millora de la higiene en turisme, increment de la seguretat i la salut com a resultat de millores tècniques en els productes i en els plans d'higiene.

VIABILITAT ECONÒMICA

GESTIÓ EXCEL·LENT

PRESSUPOST DESGLOSSAT
PER FONT DE FINANÇAMENT

CliQIB està certificat com Cluster Management Excellence BRONZE Label per la European Secretariat for Cluster Analysis (ESCA).

L'obtenció d'aquesta acreditació reconeix l'excel·lència en la gestió i la prestació del serveis. Posiciona l'entitat en la participació de projectes i iniciatives europees.

Així mateix, CliQIB està registrat al Registre d'Agrupacions Empresariales Innovadores de la CAIB (RAEi) amb el núm. AEI-CAIB / 01.

QUI SOM

CASAGAILLARD

COMUNICACIÓ, SEGUIMENT I VIGÈNCIA

Aquest Pla Estratègic ha estat aprovat en Assemblea General Extraordinària, de data 16-12-2021.

Aquest document de Resum Executiu es posa a disposició de tots els associats, així com el document complet que suposa el Pla Estratègic. Així mateix, el resum estarà obert als interessats a la website del clúster www.cliqib.org.

Els plans de treball anuals que s'estableixin en el període de vigència del present Pla Estratègic estaran alineats amb aquest, això significa una concreció adaptada a les situacions internes i externes de cada moment. Aquests plans de treball quedaran detallats a les memòries anuals que redactarà l'oficina tècnica del clúster a la finalització de cada any natural.

Aquest Pla Estratègic té una vigència des de 1 de gener de 2022, fins 31 de desembre de 2025.

Web

Xarxes

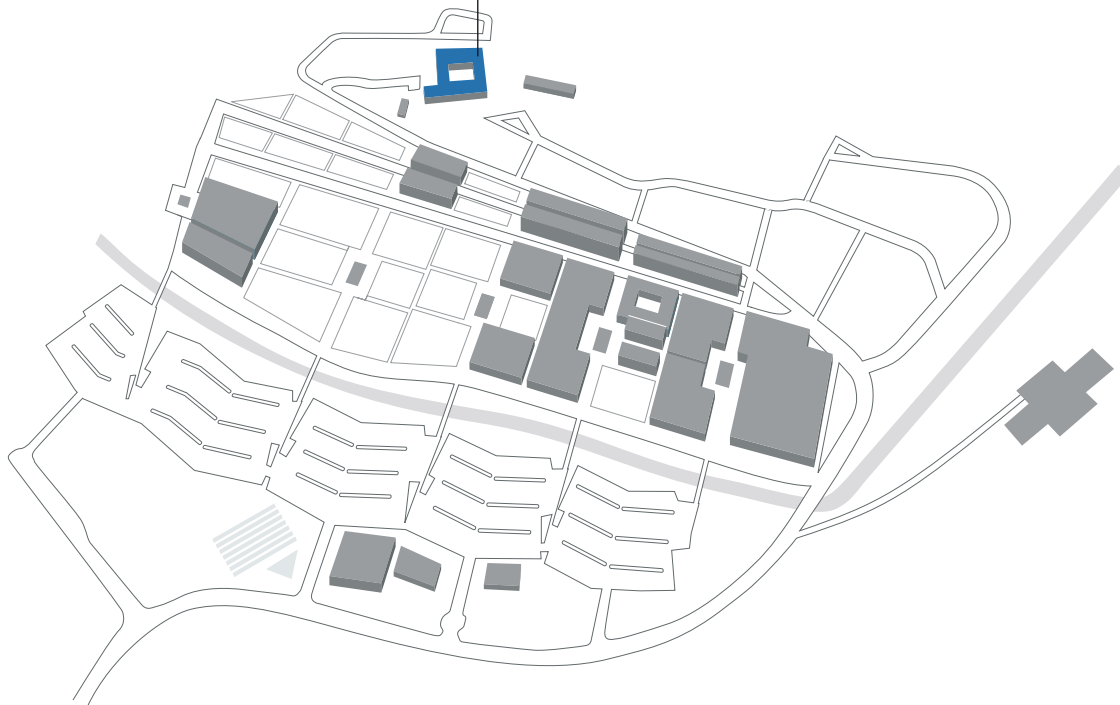
Newsletter

Clúster de la Indústria Química de les Illes Balears

Laura Bassi, I, Local 9, 2 pis
Centre Empresarial Son Espanyol
Parc Bit - 07121 Palma de Mallorca
t 971 944 583 www.cliqib.org

G CONSELLERIA
O TRANSICIÓ ENERGÈTICA
I I SECTORS PRODUCTIUS
B DIRECCIÓ GENERAL
/ INNOVACIÓ

